

รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษารัฐกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ Model for the Development of Vocational Education Students in Business and Services Program for the World of Work

บัญชาลักษณ์ ลือสวัสดิ์

Bunchaluk Luesawat

วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

Suratthani Technical College, Surat Thani Province 84000

Corresponding Author: E-mail: Bunchaluk.t@gmail.com

Received : 16 November 2025; Revised : 12 December 2025; Accepted : 15 December 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาผู้เรียน 2. พัฒนารูปแบบและจัดทำคู่มือการพัฒนาผู้เรียน และ 3. ขับเคลื่อนและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบประเมินความคิดเห็น การเก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้แทนภาคประกอบการ หัวหน้าแผนกวิชา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอนกลุ่มอาชีวศึกษารัฐกิจและบริการ โดยการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test

ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะรองรับกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล นวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่ออาชีพ และขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งต้องมีการทำงานร่วมกันระหว่างภาคประกอบการ สถานศึกษา และองค์กรกำกับมาตรฐานอาชีพ 2. การพัฒนารูปแบบและจัดทำคู่มือการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย 1) บริบทที่เกี่ยวข้อง 2) รูปแบบ ประกอบด้วย ระบบความร่วมมือ ระบบการจัดการเรียนรู้ และระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพ ที่ขับเคลื่อนระบบความร่วมมือระหว่างภาคประกอบการและสถานศึกษา เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับโลกของการทำงานได้อย่างเหมาะสม และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะในการเข้าสู่โลกอาชีพที่เปลี่ยนแปลง ศักยภาพของครูต่อการปรับตัวด้านองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น และสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ผลลัพธ์ ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำ มีค่าตอบแทนที่เหมาะสมและมีความก้าวหน้าในอาชีพ ภาคประกอบการมีกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการ การจัดการอาชีวศึกษาที่เข้มแข็ง กำลังคนอาชีวศึกษารัฐกิจและบริการที่เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และภาพลักษณ์การอาชีวศึกษาเชิงบวกเพิ่มขึ้น และ 3. ผลการขับเคลื่อนและประเมินผลรูปแบบกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง ความคิดเห็นต่อรูปแบบและคู่มือโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบด้วย t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นสูงกว่าคะแนนเกณฑ์

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับผลการประเมินรูปแบบและคู่มือมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ระบบความร่วมมือ ระบบการจัดการเรียนรู้ ระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพ

Abstract

The objectives of this research, titled “Model for the Development of Vocational Education Students in Business and Services Program for the World of Work,” were as follows : 1. studying the current situation and development of vocational education students in business and services program for the world of work. 2. developing a model and produce a manual. 3. implementing and evaluating the effectiveness of the model. The utilized research instruments included data recording forms, opinion questionnaires, and opinion evaluation forms. The data analysis involved content analysis, and the calculation of the mean, standard deviation (S.D.) and the t-test statistic.

The results revealed as the following 1. The study of the current state and development of vocational education students in business and services program for the world of work resulted in preliminary guidelines for drafting the development model. The model’s key goal was to enhance the capability of producing and developing vocational manpower in business and services, ensuring that the graduates possess competencies required to cope with changes in technology, digitalization, innovation, occupational shifts, and to drive national development both currently and in the future. This necessitates collaboration among the entrepreneurial sector, educational institutions, and professional standard-setting organizations. 2. The development of the model and manual for development of vocational education students in business and services program for the world of work included the following details. 1) Relevant contexts 2) The model for development of vocational education students in business and services program for the world of work comprised of three key components: cooperation system, learning management system, and preparing students for the world of work system. The model would be operated by driving the cooperation system between institutions and the entrepreneurial sector, managing learning through educational institutions, and driving the preparing students for the world of work through professional standard-setting organizations. This structure aimed to cultivate the occupational entry competency of graduates in vocational business and services, enabling them to adapt appropriately to the world of work and perform effectively. 3) outputs: graduates possess the required competencies for entry into the changing world of work; teachers’ potential for adapting to new knowledge and technology increases; and educational institutions were strengthened

in developing student quality. 4) outcomes : graduates would be employed, received appropriate income, and had occupational advancement; the entrepreneurial sector would acquire manpower that aligns with its demands; collaborative efforts from the entrepreneurial sector in vocational education management would be strengthened; vocational business and services manpower serves as a key mechanism for driving the nation's economy and society; and the positive image of vocational education would be enhanced. 3. The results from the implementation and evaluation of the development model for development of vocational education students in business and services program for the world of work in the expansion group institutions revealed the following. The overall opinion scores very high which was the highest level. The comparison of the mean opinion scores of the key informants regarding the model and manual post-test, analyzed using the t-test, showed that the mean scores were significantly higher than the established criteria at the .05 level of statistical significance. The implementation of the model in all expansion group institutions confirmed that scores very high which was the highest level.

Keywords : Cooperation System, Learning Management System, Preparing Students for the World of Work System

1. บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) [1] เป็นยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและพัฒนาประเทศ ซึ่งในสภาวะการณ์โลกยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ สังคม การเมือง อีกทั้งปัจจุบันโลกมีความผันผวนสูง มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว มีสภาวะที่มีความไม่แน่นอนสูง คาดการณ์ได้ยาก และมีความซับซ้อนที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งปรากฏการณ์ต่าง ๆ ข้างต้นนี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาประเทศ ทำให้แต่ละประเทศต้องปรับตัว ปรับเปลี่ยนรูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องตามบริบทอย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สำหรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง จึงควรเน้นไปที่การปฏิรูปการศึกษาสำหรับเด็กไทยที่เป็นรุ่นใหม่จริง ๆ แล้วติดตาม กำกับ ดูแลเพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีศักยภาพอย่างแท้จริงในอนาคต เป็นพลเมืองที่ฉลาด มีความรับผิดชอบ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้เป็น มีความสามารถในการทำงาน แก้ปัญหาและแข่งขันทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) [2] มติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) ปัจจัยขับเคลื่อนที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การ High-Value and Sustainable Thailand โดยเฉพาะกลไกการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ทั้งระบบการศึกษา การยกระดับ และปรับทักษะแรงงาน ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอาชีวศึกษา ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในบริบทโลกใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ และการสร้างความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นสำหรับตลาดแรงงานในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาโดยเฉพาะด้านธุรกิจและบริการให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีได้ และส่งเสริมให้ทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการประกอบอาชีพอย่างเท่าเทียมกัน

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา [3] ซึ่งมีภารกิจหลักในการผลิตผู้เรียนสายอาชีพ วิสัยทัศน์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 “ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย 6 พันธกิจ ได้แก่ 1) ผลิตและพัฒนากำลังคนสายอาชีพให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพและ สมรรถนะสูง ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ 2) เพิ่มโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงระบบการเรียนรู้วิชาชีพด้วยรูปแบบวิธีการที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของคนทุกช่วงวัย 3) เสริมสร้างและขยายภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการระดมทรัพยากร และยกระดับคุณภาพการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ 4) ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย ตอบโจทย์การศึกษาแห่งอนาคต และเชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานทั้งในระดับชาติและระดับสากล 5) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะขึ้น และ 6) พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นภาพอนาคตและภารกิจสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะสูง ทั้งนี้ถือว่าการศึกษาและงานอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับมนุษย์ ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพจึงมีความสำคัญในด้านการส่งเสริมพัฒนาคน พัฒนาอาชีพ การเตรียมคนให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการผลิตกำลังคนในสาขาต่าง ๆ ตรงตามสายอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นไปตามมาตรฐานอาชีพ และการเป็นผู้ประกอบการ โดยได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จนถึงระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ (ทล.บ.) โดยในปัจจุบันได้มีการเปิดสอนหลากหลายประเภทและสาขาวิชา สำหรับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2567 [4] และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2567 [5] ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนสายอาชีพธุรกิจและบริการ ได้แก่ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ คณะกรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมสุขภาพและความงาม อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมอาหาร ศิลปกรรม และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมแฟชั่นและสิ่งทอ และอุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ ในการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันหรือ Education 4.0 ทุกสถานศึกษาจำเป็นต้องผลิตและพัฒนา กำลังคนอาชีวศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะตรงตามความต้องการของภาคประกอบการ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาจบแล้วมีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการได้

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ประสานงานอาชีวศึกษากลุ่มจังหวัดภาคใต้ และรักษาการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจ

และบริการเข้าสู่โลกอาชีพ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะด้านคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำงานในตัวตนของผู้สำเร็จ การศึกษาอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ
- 2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบและจัดทำคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ
- 2.3 เพื่อขับเคลื่อนและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ
- 2.4 เพื่อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพต่อสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลต่อรูปแบบและคู่มือในการขับเคลื่อนและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาผู้เรียน อาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ มีความแตกต่างกัน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยมี 4 ระยะ ได้แก่

- 4.1 ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ
 - 1) ศึกษานโยบาย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง บริบทของการจัดการอาชีวศึกษา และเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์เอกสาร แหล่งข้อมูล คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน อาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลการวิเคราะห์สภาพ และแนวทางการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มธุรกิจและบริการ (ฉบับที่ 1) ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence : IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เท่ากับ 1.00 ทุกประเด็น การวิเคราะห์ใช้ได้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดข้อมูลในรูปแบบ SWOT กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูล การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 2) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3) ศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการในการเข้าสู่โลกอาชีพ ด้านธุรกิจและบริการ โดยการวิเคราะห์เอกสาร และการสอบถามความคิดเห็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสำรวจสมรรถนะของ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเพื่อความพร้อมในการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 3) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

4.2 พัฒนารูปแบบและจัดทำคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ

1) ร่างรูปแบบและจัดทำคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ โดยผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาในระบะที่ 1 และจากการวิเคราะห์เอกสาร นำมาสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการกร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 4) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2) ตรวจสอบร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ โดยการสนทนากลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 5) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

3) ทดลองใช้และประเมินผลร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ โดยสถานศึกษากลุ่มทดลอง (Try Out) 5 แห่ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จำนวน 1 คน ผู้แทนภาคประกอบการ จำนวน 3 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน และผู้เรียน จำนวน 5 คน จาก 5 สถานศึกษา รวม 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อร่างรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 6) และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อร่างคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 7) ทั้ง 2 ฉบับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

4) พัฒนารูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการพัฒนารูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 8) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

4.3 ขับเคลื่อนและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ

1) นำรูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ โดยการจัดประชุมสร้างความเข้าใจ และสำรวจความคิดเห็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จำนวน 1 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 1 คน และครูผู้สอนในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 คน ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอนกลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการที่เป็นกลุ่มขยายผล 16 สถานศึกษา รวม 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อรูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาดูธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 9) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์เนื้อหา

2) ประเมินรูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กลุ่มขยายผล 16 สถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จำนวน 1 คน ผู้แทนภาคประกอบการ จำนวน 3 คน หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2 คน และผู้เรียน จำนวน 5 คน จาก 16 สถานศึกษา รวม 256 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 10) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 และแบบประเมินคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ (ฉบับที่ 11) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพจากการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า การยกระดับคุณภาพทางการศึกษาต้องการพัฒนาคนไทยให้เป็นกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต เป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ สำหรับแนวทางการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพจากการวิเคราะห์เอกสาร พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 [6] มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ได้แก่ 1) ความรู้ (Knowledge) 2) ทักษะ (Skills) 3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Attribute) และ 4) ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ และจัดการศึกษาที่กำหนดตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2567 [7] ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และลักษณะบุคคล 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะ และ 4) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

5.2 ผลการพัฒนารูปแบบและคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ โดยได้ประยุกต์จากกรอบทฤษฎีเชิงระบบเพื่อผลลัพธ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้น (Systems Approach for Better Education Results : SABER) [8, 9] ซึ่งถูกนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและรายละเอียดข้อคำถามในเครื่องมือ ทฤษฎีระบบ (Systems Theory) [10] และโมเดลกระบวนการเชิงระบบ [11] ซึ่งถูกนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบเชื่อมโยงระบบในภาพรวม มีองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 3 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบความร่วมมือ 2) ระบบการจัดการเรียนรู้ และ 3) ระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพ เพื่อนำไปสู่สมรรถนะในการเข้าสู่โลกอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ ประกอบด้วย 1) สมรรถนะอาชีพ 2) สมรรถนะในการทำงาน และ 3) สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสมรรถนะทั้ง 3 ส่วนนี้มีหน่วยงานหลักที่ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา คือ ภาคประกอบการ สถานศึกษา และองค์กรกำกับมาตรฐานอาชีพ ที่จะทำให้อาชีวศึกษาให้มีความสามารถในการเข้าสู่โลกอาชีพที่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับโลกของการทำงานได้อย่างเหมาะสม และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

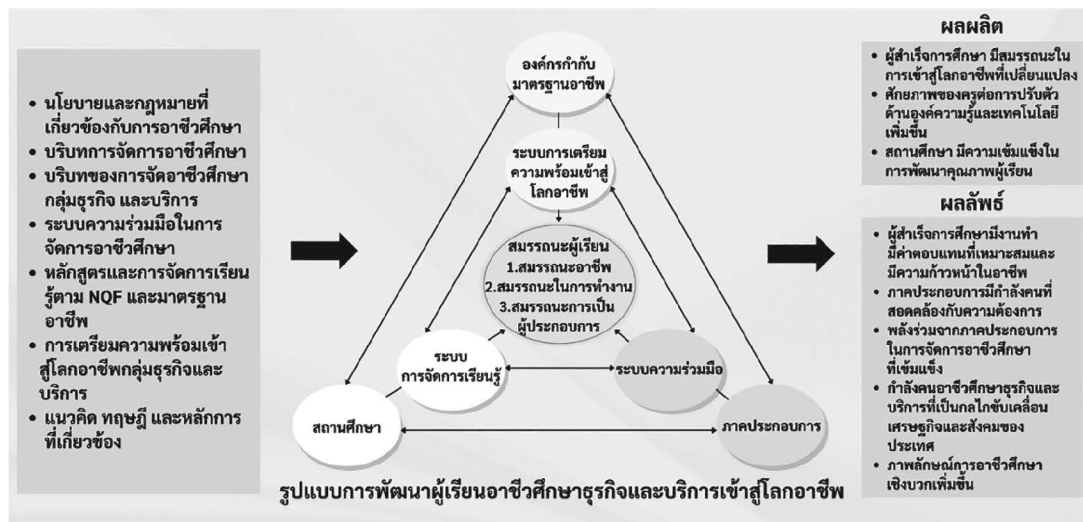
5.3 ผลการขับเคลื่อนและประเมินผลรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาศูนย์กิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ

1) ผลการขับเคลื่อนการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาศูนย์กิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ กับสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการขยายผล มีความคิดเห็น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลต่อรูปแบบและคู่มือหลังทดสอบด้วย t-test พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นสูงกว่าคะแนนเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาศูนย์กิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ มีความคิดเห็น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ได้แก่ ระบบความร่วมมือ ระบบการจัดการเรียนรู้ และระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพ ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

3) ผลการประเมินร่างคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาศูนย์กิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ มีความคิดเห็น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ทุกรายการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

โดยสรุปรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาศูนย์กิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ รายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาศูนย์กิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ

6. อภิปรายผล

6.1 สมรรถนะในการเข้าสู่โลกอาชีพที่เปลี่ยนแปลง

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะในการเข้าสู่โลกอาชีพที่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2567 [7] ซึ่งกำหนดคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเภทวิชา หรือกลุ่มอาชีพ และสาขาวิชาต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตรวิชาชีพ ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ อย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามบรรทัดฐาน ที่ดีของสังคม และลักษณะบุคคล 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะ และ 4) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้ และความรับผิดชอบ

6.2 ระบบความร่วมมือ

แนวทางการขับเคลื่อนรูปแบบด้านระบบความร่วมมือ ได้แก่ การสื่อสารและสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการ ตระหนักถึงความสำคัญในการมีบทบาทนำด้านการพัฒนาสมรรถนะกำลังคนอาชีวศึกษา การสร้างเครือข่าย และพลังร่วมกับสถานประกอบการเพื่อการขับเคลื่อนกลยุทธ์ที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง การร่วมกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์และเกณฑ์คุณภาพการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้วยกลไกเครือข่ายความร่วมมือ การสร้างความเข้มแข็งอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีคุณภาพสูง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 [12] ในมาตรา 6 บัญญัติเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา สถาบัน และสถานประกอบการ

การสร้างกลไก หลักเกณฑ์ และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดระบบความร่วมมือที่เข้มแข็ง และต่อเนื่อง การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา [13] และแนวทางเชิงระบบเพื่อผลลัพธ์ทางการศึกษาที่ดีขึ้น (Systems Approach for Better Education Results: SABER) ของธนาคารโลก [8, 9] การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสมรรถนะและประสบการณ์ของครูผู้สอน เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานประกอบการ การพัฒนาขีดความสามารถและประสบการณ์ของครูและครูฝึกในสถานประกอบการตาม มาตรฐานที่กำหนดร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้เรียนตามความคิดเห็นของหอการค้า ร่วมต่างประเทศในประเทศไทย [14] (Joint Foreign Chambers of Commerce in Thailand: JFCCT) ที่ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนากำลังคน ผ่านการอบรม การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ และขยายโอกาส ในการเพิ่มกำลังคนป้อนภาคธุรกิจในประเทศ

การกำหนดให้มีคณะกรรมการร่วมระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการเป็นรายสาขาเพื่อขับเคลื่อน กำกับคุณภาพและมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ และการประเมินสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพและ มาตรฐานการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยกำหนด นโยบาย การพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569 [3]

6.3 ระบบการจัดการเรียนรู้

แนวทางการขับเคลื่อนรูปแบบด้านระบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับการสื่อสาร เป้าหมาย กรอบความคิดแบบก้าวหน้า (Growth Mindset) การทำงานที่เป็นพลังร่วมอย่างเข้มแข็งในการขับเคลื่อน กำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา สถานประกอบการ และองค์กรรับรองมาตรฐานอาชีพในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และมีกระบวนการติดตามเพื่อให้มั่นใจว่ามีการจัดการทรัพยากรอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิติ นาชิต [15] เรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ อาชีพด้านธุรกิจและบริการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พบว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่นำเสนอมีประสิทธิภาพ ในการสร้างบุคลากรที่มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานช่วยลดปัญหาความไม่สอดคล้องกัน ระหว่างการศึกษากับการทำงาน (Skills Gap)

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะรูปแบบใหม่ตามแนวทาง Work-based Learning (WBL) การฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หรือการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ และการรับรองมาตรฐานอาชีพ แก่ผู้เรียน การประยุกต์ใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้อาชีวศึกษาที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของนิติ นาชิต [16] ซึ่งได้เสนอแนวทางการสร้างพลังร่วมขับเคลื่อนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตอบโจทย์ภาคประกอบการ ด้วยนวัตกรรมและรูปแบบที่หลากหลายความต้องการของภาคการผลิต

แนวทางการขับเคลื่อนรูปแบบยังให้ความสำคัญกับ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง แบบมีส่วนร่วมทั้งภาคความรู้ ภาคปฏิบัติ โครงการงาน และการประเมินสมรรถนะผู้เรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน อาชีพ การเพิ่มบทบาทสถานศึกษาในการเป็นหน่วยประเมินมาตรฐานอาชีพ ภาษา และดิจิทัล เพื่อการรับรอง หรือการเป็นหน่วยฝึกอบรมเพื่อพัฒนาต่อยอดอาชีพในหลักสูตรที่เป็นความต้องการ Up Skill/Re Skill สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ พ.ศ. 2561 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา [6] มาตรฐานที่ 2 แนวทางจัดการศึกษา ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.4 ระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพ

แนวทางการขับเคลื่อนรูปแบบด้านระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพ ได้แก่ การพัฒนา มาตรฐานการประเมินและรับรองการผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเพื่อเข้าสู่โลกอาชีพโดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การสร้างประสบการณ์ตรงทางอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพทั้งการทำงาน ในสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ เตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อเข้ารับการประเมินมาตรฐาน วิชาชีพ และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET : Vocational National Educational Test) สร้างโอกาสการมีงานทำผ่านกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนหรือผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเข้ารับการประเมิน และรับรองมาตรฐานอาชีพ สอดคล้องกับแนวทางการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test: V-NET) [17] ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอาชีวศึกษาเพื่อวัดความพร้อม ในการเข้าสู่การทำงานจากสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ

การหนุนเสริมผู้สำเร็จการศึกษาเข้าสู่อาชีพด้วยระบบให้คำปรึกษา แนะนำ (Learning and Career Guidance) และการค้นหางานผ่าน Platform จัดหางาน และกิจกรรมตลาดนัดงาน (Job Fair) การสนับสนุน ให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับสมรรถนะโดยความร่วมมือกับสถานประกอบการรายสาขา

ที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ [3] ในการพัฒนาระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม การสร้างเครือข่ายสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ตอบโจทย์ความต้องการรายกลุ่มสถานประกอบการ

7. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพ มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 3 ส่วน คือ ระบบความร่วมมือ ระบบการจัดการเรียนรู้ และระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ควรมีแผนนโยบายเพื่อขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพที่เปลี่ยนแปลง สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษากลุ่มธุรกิจและบริการตามรูปแบบและเป้าหมายหลักและแนวทางที่กำหนดไว้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะรองรับกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล นวัตกรรม ที่มีผลต่ออาชีพ และขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งต้องมีการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2) สถานศึกษาควรนำแผนนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานำสู่การปฏิบัติ โดยอ้างอิงจากคู่มือการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการเข้าสู่โลกอาชีพและปรับประยุกต์ใช้ตามบริบทของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวจัยพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกอาชีพที่ตรงและสอดคล้องกับความต้องการของภาคประกอบการในกลุ่มอาชีพอื่นที่ครอบคลุมกลุ่มอาชีพ และทุกประเภทวิชาที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนอยู่ในปัจจุบัน

2) ควรมีการศึกษาวจัยบริบทหรือความพร้อมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษาเข้าสู่โลกอาชีพ ทั้งด้านความร่วมมือ การจัดการเรียนรู้ และการรับรองสมรรถนะเพื่อเข้าสู่อาชีพ ของภาคประกอบการ สถานศึกษา และองค์กรรับรองมาตรฐานอาชีพ

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580). (2561, 13 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก.
- [2] ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570). (2565, 1 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258 ง.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). *ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569*. <https://vec.go.th/Default.aspx?ArticleId=43728&TabId=6469>
- [4] สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2567). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567*. https://ckan.vec.go.th/th/dataset/voc_curriculum/resource/bdd7443e-41f8-456d-a0ac-791ea72ef21b
- [5] สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2567). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567*. [https://bsq.vec.go.th/th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง\(ปวส\)/หลักสูตรพศ2567.aspx](https://bsq.vec.go.th/th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส)/หลักสูตรพศ2567.aspx)
- [6] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. เซ็นจูรี.
- [7] ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2567. (2567, 2 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 141 ตอนพิเศษ 33 ง. หน้า 22-25.
- [8] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อตอบสนองการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา*. ทริปเพิ้ลกรุ๊ป.
- [9] World Bank Group. (2021). *Education Global Practice Smarter Education Systems for Brighter Futures*. <https://documents.worldbank.org/curated/en/613701468188661472/pdf/98454-RE-vised-Box393212B-PUBLIC.pdf>
- [10] จันทราณี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). บัค พอยท์.
- [10] ศิริชัย กาญจนวาสี. (2562). *ทฤษฎีการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 9). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [12] พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (2551, 5 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 ตอนที่ 43 ก. หน้า 1-24.
- [13] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2560*. พรักหวานกราฟฟิค.
- [14] เอ็ดดูนิวส์สยาม. (21 มิถุนายน 2566). *สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับหอการค้า ร่วมต่างประเทศไทยในประเทศไทย ลงนามยกระดับกำลังคนอาชีวะสมรรถนะสูงสู่สากล*. <https://www.edunewssiam.com/th/articles/284694>
- [15] นิติ นาขีด. (2565). *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีวะด้านธุรกิจและบริการตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ*. *วารสารวิชาการ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3*, 6(11), 82-109.
- [16] นิติ นาขีด. (2566). *แนวทางการสร้างพลังร่วมขับเคลื่อนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง ตอบโจทย์ ภาคประกอบการ ด้วยนวัตกรรมและรูปแบบที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกช่วงวัย เพื่อการมีรายได้และการมีงานทำอย่างมีความสุข*. *วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3*, 3(2), 1-13.
- [17] สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (ม.ป.ป.). *การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test: V-NET)*. <https://www.niets.or.th/th/catalog/view/216>